

ИЗКУСТВОТО ДА ЛЪЖЕШ

И така, отидох да видя апартамента на Каролайн. Предполагам, че ми се искаше малко да заменя евтините хотели и мрачните гарсонieri. Някое място, което повече да прилича на дом, за разнообразие. Трябваше да си спомня отпреди години, че домашният уют означава да пожертваш свободата.

Каролайн беше приятна, но и малко нервна относно перспективата да се срещне с човек от *DSS**. Тоест крадец на данъци според нея, но за щастие, аз не се причислявам към този слой. Стойката ми не е мързелива, нито пък очите ми шарят.

– Е, какви ги вършиш по цял ден, щом не работиш? – беше ме попитала тя, някак подозрително.

– О, кланям се на дявола, принасям в жертва по няколко кокошки, пробивам дупки в стени, самозадоволявам се от сутрин до вечер – изкушавах се да отговоря, но вместо това ведро казах: – Пиша.

Знаех, че това ще я удовлетвори. Приятно, спокойно хоби. „Няма да имам проблеми с нея – представях си я да казва на приятелите си. – Ще стои в стаята си по цял ден и ще пише.“

– Какво точно? Романи?

– О, всичко – отвърнах.

– Извинявай, ако изглежда, че се натрапвам – каза тя, поотпускайки се. – Но трябва да бъде сигурна какъв човек си. Чуват се какви ли не ужасни истории за това да

* Социално подпомагане. Б. р.

пуснеш някого в дома си. Познавах една жена, която се прибрала веднъж, за да открие, че съквартирантът ѝ е опоскал цялото жилище и е избягал.

Погледнах към спретнатите украшения на полицата над камината ѝ.

– Мисля, че няма за какво да се тревожиш – уверих я.

Както и да е, прибра ме. Мисля, че го направи, защото знаеше, че няма да ѝ се налага да се бори с мен за банята сутрин. Отнемаше ѝ ужасно много време, за да се оправи. Сигурна съм, че слага скеле на лицето си, преди да се гримира. Макар че докато траеше всичко това, аз спокойно спях.

Много бързо разбрах обаче, че тя беше горда с апартамента си. Дори обсебена от него. Толкова се страхуваше проклетата влага да не превземе апартамента ѝ, че на човек му се налагаше да готви на отворен прозорец, дори и когато духаше девет бала. Да не ползваш подложка за чаша, беше престъпление, което се наказваше с бой с кърпа. Що се отнася до някое петно на килима или канапето... Е, ако бях на нейно място, щях да си взема мебели с кафяв десен, а не канапе като еклер, което си проси неприятности, но някои хора като че ли предпочитат трудния живот.

Колкото и да е забавно, разбрахме се. Очаквах я с нетърпение да се прибере вечер. Харесваше ми да разказва за деня си в офиса. Аз приготвях вечеря, тя отваряше виното, обаждаше ми се, ако щеше да закъснее.

– Като че ли си ми жена – смееше се тя.

Само че не бях, разбира се. Което ме довежда до истинския проблем на това да живееш с Каролайн. Бях възприела начина на живот на това да се навъртам по улиците и пъбовете, така че не беше чудно, че от време на време се задяхвах с няколко мъже. Каролайн много ясно изрази мнението си в началото.

– Виж, не искам никакви непознати мъже да идват и да си отиват – каза тя, отново гледайки покровителствено украшенията си. – Някое гадже бива. Само искам да го срещна и ако е мило и свястно момче, можеш да го водиш колкото си искаш. Не съм чак толкова задръстена, да знаеш.

Само на деветдесет и девет процента. Тя връщаше естественото право обратно в пуританството. Пък беше само три години по-голяма от мен.

Гадже. Не бях чувала тази дума, откакто бях на шестнайсет. Стана ми забавно, като си въобразих как я представям на някои от необичайните образи, които познавам, и ѝ позволявам да ги огледа. Това звучеше доста болезнено. Като че ли ще им прави вазектомия или нещо подобно.

Съществуваше още един недостатък на апартамента. А именно съседите от горния етаж – те имаха две нахални деца, куче и бяха толкова тежки, че при всяка стъпка караха лампата на тавана да се люлее. *Рихтерометърът*, така наричах лампата. Мъжът беше фанатик на тема „Направи си сам“, което в неговия случай означаваше „натроши си сам“. Имаше нещо против стените – техният беше може би единственият открит апартамент в град. Искам да кажа: ами ако наистина бях писателка, както казах на Каролайн, и те ми пречеха на великите творби? Така че това, което правех за забавление следобедите, беше да не спирам да си подавам тенис топка с тавана, за да ги дразня от своя страна, и надувах звука на телевизора до пронизителни нива. Жената веднъж слезе, за да се оплаче от шума, и каза:

– Ако мъжът ми беше тук, щеше да ти покаже какво що е.

Е, това наистина ме вбеси.

– Ами, разтрепериха ми се гащите – бях ѝ казала и тя

се беше отдалечила с тежка крачка, мърморейки някакви глупости като от американско токшоу за това, че на всички ни се налага да живеем заедно.

Наистина се опитах през първия месец да се съобразявам с правилата в къщата на Каролайн, но накрая похотта надделя над мен. Водени в апартамента следобед бяха:

Джонатан, който срещнах във влака. Пъшкаше много по време на секс. Накара кучето да вие от горния етаж.

Крейг. Забавлявахме се, правейки си няколко благоприлични ерото-фото-портрета един на друг с телефоните си, но предпазливостта е винаги на първо място пред удоволствието. Тайно изтрих неговите, преди да си тръгна.

Томи, дърводелецът, който ми изкара акъла, когато сложи работните си ботуши на дивана на Каролайн. Важен на действия, не и на думи.

– Хайде, не се опитвай да ми завъртиш главата – каза ми той, когато веднъж му зададох въпрос. Понеже току-що беше влязъл в тялото ми, не виждах защо да не ми позволи подобен достъп до ума си.

Айзък, когото срещнах на метростанцията. Голям и черен. Едно гигантско парче афродизиак. Беше заспал, когато един ден Каролайн се прибра по-рано, и ми се наложи да го събудя с юмруци и да го измъкна навън.

Камерън с неговата перфектна усмивка. Твърде красив, както биха казали някои момичета. Но аз винаги съм твърдяла, че няма такова нещо като твърде красив, само твърде грозен. Общото мнение сред жените е, че някой тип, благословен с външен вид, няма характер, безнадеждно суетен е и е роден, за да изневерява. Не обръщам внимание на това. Това е просто заговор на грозните жени, за да попречат останалите от нас да се хванем с красивите.

Така че апартаментът много ми допаднаше. Но не след дълго открих, че малко съм избързала, като съм си създа-
ла врагове в лицето на хората на горния етаж.

Една вече Каролайн се прибра и за мен нямаше усмивки. Жената от горния етаж ѝ каза, че съм се занимавала да забавлявам мъже от всякакъв вид и че идвали и си отивали от закуска до часно време, и че това поведение е безобразно.

Можех да видя как входната врата на апартаента се възправя със застрашителни размери и с ярък знак „изход“ отгоре ѝ, но не бях готова да се откажа без бой.

– Със сигурност не ѝ вярваш – бях отвърнала. – Просто понякога канех приятелки следобедите и какво от това, ако някои от тях са си водели гаджетата? Откъде ще знае тя кой идва, освен ако не стои на прозореца от сутрин до вечер?

Каролайн кимна и аз се възползвах от предимството си. В края на краищата не бях лоша съквартирантка и тя клъвна на вдицата. Скоро убедих Каролайн, че жената просто ревнува от приятелството ни. Дори започнахме да ѝ се подиграваме. Името ѝ беше Доун Лумпроу.

– Шегуваш се – казах. – Госпожа Лумпроу. Съчетание между „лумпен“ и „пролетариат“. Лумпен-пролетариатите от горния етаж.

Но се беше изгубило малко от доверието. Всяка вечер Каролайн започна да ме пита какво съм правила през деня. Трябваше да ѝ кажа, че имам писателски блокаж и че никакви лекарства не могат да променят това. Няколко дни по-късно тя рече:

– Не е ли време да си потърсиш работа?

– Защо? – казах. – „Вижте как растат полските кринове: не се трудят, нито предат*“,“ но изглеждат дяволски добре. Това съм аз.

Тя сметна това за вятърничаво. Дори донесе вкъщи

* Матей 6:28. Б. пр.

вестник с работни места, които беше оградила.

– Ето едно за теб – каза и посочи реклама, която гласеше: „Търсим бърбиви продавачи.“

– Нито бърбрия, нито бърбля, освен отвътре след пет халби лагер – казах ѝ и тя най-накрая схвана намека.

Но това, което Каролайн не разбираше, беше, че всички ние, които живеехме на помощи, вече имахме кариери. Например аз имам сексуална кариера, която отнема всичкото ми време. По същия начин други хора имат кариера с наркотици или кражби, в които влагат цялата си енергия. Не е като да не вършим *нищо*.

Реших да го карам по-полека с мъжете за известно време. Но така, както един сериен убиец знае, че желанията му рано или късно ще се натрупат, аз, серийна проститутка, знаех, че рано или късно ще си доведе някого. Междувременно дадох всичко от себе си, за да ѝ угодя. Дори преобличах домашния си пуловер, когато на гости ѝ идваха приятели, защото ми беше казала, че изглежда раздърпан. (Изглежда така, сякаш е ял повече топла яхния от мен! Скоро ще започне да пълзи на лакти към пералнята!) И не се сепнах, когато извади една от собствените си ризи, която да облека.

– Изглежда доста превзета – отбелязах обаче, когато се огледах.

– Да, прекрасна е, нали? Отива ти – каза тя, оглеждайки ме щастливо.

И трябва да призная, че ми харесваше, когато тя беше доволна, и че почти ми харесваше, когато освен това беше недоволна, защото това означаваше, че я беше грижа. Сякаш бяха изминали години, откакто насялявах свят, където да не измиеш както трябва кафявите пръстени от чашата беше ужасно нещо. Приятно разнообразие беше да си мисля за това колко е важно да избърша микровълновата, вместо да се чудя какво още да направя за кефа си.

Харесваше ми да я наблюдавам. Наистина ме очарова-ше. Носеше дрехи с имена като „бодита“ и „нощнички“ и скъпи парфюми и мехлеми, за които не знаех нищо. Беше толкова крайно женствена, че помрачаваше моята собствена женственост. Когато приятелките ѝ бяха на гости, се чувствах като стрейт мъж в компанията на кемп кралици*.

Нека само да кажа едно, защото ми се струва, че не става много ясно от тази история. В моя защита, Каролайн беше такъв тип човек, който принуждава хората да лъжат. За всеки лъжец на света има някой, който е излъган.

– Какво мислиш за това? – питаше ме за някое непрактично и от висшата мода облекло, което току-що си е намъкнала.

Оказваше ужасен натиск върху мен. Искам да кажа: всички знаем, че не е хубаво да лъжеш, но освен това мислим, че има случаи, в които малките бели лъжи са допустими, дори препоръчителни. Човек би си помислил, че авторите на евангелията биха вмъкнали няколко поучителни стиха по темата в Новия завет, като например, когато Исус си е облякъл нова дреха и казва:

– Какво смяташ за новите ми одежди, Йоане?

Белите лъжи са доста сива територия.

Срещнах Сами в нощта, когато стоях и чаках на пустота стоянка за таксита. Той стоеше малко по-встрани от мен, гангстерски на вид с тъмния си костюм и шапка. Толкова много се изненадах, когато ме заприказва, понеже никога не ни поглеждаха, най-малко пък ни заговаряха. Трак-трак-трак, придойде бърз огън от въпроси, пълни с граматически грешки и произнесени с нюйорк-

* Camp queen (англ.) – мъже, които се обличат безвкусно, демонстративно, провокативно като жени, драг кралици. Б. пр.

ски акцент: „Къде си тръгнала? Имаш ли гадже? Какво правиш тогава?“

Дадох му телефонния си номер, казах му да ми позвъни на следващия ден. Около десет часа на улицата беше тихо, така че беше сравнително безопасно за него да дойде по уличките до апартамента ми. Той бе ортодоксален евреин, учещ в местен колеж. Само на деветнайсет беше. Изненадах се, когато се натъкнах на такова стройно тяло, скрито под палтото, костюма, пуловера, ризата, дрехата с пискюли и жилетката. Както и когато човек се оплаква на Великден, че яйцата са само опаковка, и не получава много шоколад. Само че не се оплаквах, защото ми хареса колко момчешки изглеждаше. Обикновено лежахме в леглото, пушехме американските му цигари „Марлборо“ с бял филтър и той ми разказваше как в Ню Йорк вече са му избрали бъдещата булка. Веднага ми спечели симпатиите. Някак си я представях да носи плътни черни чорапогащи и с мъх по лицето. Когато си тръгваше от апартамента, носеше на лицето си онзи потаен поглед на преследван от ФБР и ме предупреждаваше:

– Ако някога ти звъннат евреи и те питат за мен, винаги отричай, че ме познаваш.

„Сякаш трябва да се притесняваш“ – мислех си. Идеята за това главният равин да говори по телефона с Каролайн беше немислима. Вероятно Сами просто ще трябва да каже няколко „Слава на Юда“, а мен ще ме изхвърлят на улицата.

Времената бяха особено опасни, понеже жената от горния етаж се беше препънала в досадното си куче, докато слизала по стълбите, и си беше натъртила опашната кост. Имах чувството, че седи горе на подложения си с възглавници задник и само наблюдава.

Грубо казано, човек би могъл да класифицира мъжете като бягащи и оставащи, а Сами определено беше бягащ. С това имам предвид, че впоследствие винаги бягаше, из-

мъчван от вина, решавайки да прекрати всичко помежду ни. Но няколко дни по-късно получавах телефонно обаждане, а пък Сами можеше да бъде доста убедителен. Мисля, че съдбата на първо място сигурно е била срещу това да се срещаме. Искам да кажа, че за целите на дискретността щеше да е по-добре, ако бях поканила някой мъж с оранжева пачка да се спусне с ролери по пътя до апартамента ми. Една сутрин му отворих задната порта, както обикновено, за да се вмъкне, когато чух онзи страшно силен рев откъм горния етаж. Това беше съседката ми, отиваща при едно от децата си.

– Ти ли отвори вратата отново, Андреа? Е, не ме интересува. Бягай да я затвориш.

Трябваше да се сетя, че месецият се шпионин ще развали всичко. Така че излязох и извиках на старото слухтящо псе на прозореца, че аз съм отворила вратата, след което хукнах навън и казах на Сами, който идваше по уличката, да заобиколи на бегом до отпред. Цялото това криене ставаше нелепо.

Една вечер, когато влязох в апартамента, чух познатата интонация на съседката ни да долита откъм дневната и незабавно изпитах чувство на обреченост. Откакто се бях нанесла, тя почти не беше стъпвала в апартамента, но преди мен беше посещавала Каролайн доста редовно, за да злорадства колко по-евтина била сметката ѝ за газ. Както и за да се хвали със страхотния си сексуален живот. Дватамата с мъжът ѝ го правели по два пъти в седмицата – сряда вечер и неделя сутрин. Стаята на Каролайн беше под тяхната, така че знаеше това, без да се налага жената да ѝ го казва. Каролайн рече, че било така, сякаш живееш под виадукт, по който преминават влакове.

Както и да е, веднага щом влязох, жената спря на средата на изречението си и ми рече:

– Тъкмо казвах на Каролайн – ти еврейин ли си беше довила миналия ден?

„Бъди спокойна“ – рекох си, усещайки погледа на Каролайн върху себе си.

– Не, не – казах, вдигайки част от горната си устна, сякаш за да попитам: „Накъде биеш?“. – Никакъв еврейин не е идвал.

– Е, това е странно – каза съседката. – Моят Пийт тъкмо излизал с колата миналата сутрин и бил сигурен, че е видял един еврейин да влиза в този апартамент.

– Сигурно е било при съседите – казах, издавайки долната си устна напред и поклащайки глава така, сякаш бях изпаднал в озадачена концентрация. За щастие, мога да се позова на чудесен набор от изражения, които да ми помогнат да се измъкна от задънена улица. Казвали са ми, че приличам на младата Ванеса Редгрейв, което би обяснило актьорските ми способности. Разбира се, също така са ми казвали, че приличам на онзи гей от *Hollyoaks**, но мисля, че той е достатъчно красив, че да не се обидя. Усмихнах се с вдигнати вежди. – Искам да кажа: мисля, че щях да помня, ако някой еврейин беше идвал в апартамента. Но колкото и да е странно, наскоро забелязах, че доста харе-кришни обикалят наоколо.

– Не, не беше един от тях – каза жената с един последен критичен поглед. За пореден път не можа да докаже нищо. Сигурно ѝ е излязла пяна на устата.

И така, въздъхнах облекчено, приключих със Сами и отново се отказах от мъжете.

Няколко седмици по-късно, докато една вечер се къпех, Каролайн захлопа по вратата, викайки. „Какво ли е чула сега, дали някой не ѝ е казал истината за мен?“ – беше автоматичната ми реакция. Отключих вратата и тя

* Британски сапунен сериал, започнал първия от 27-те си сезона през 1995 г. Б. пр.

нахлу вътре, крещейки с пълна сила, насили прозореча и го отвори. Веднъж да забравя правилото за отворения прозорец, но пък *беше* средата на януари.

– Погледни тапетите – изпищя тя, дръпвайки едно малко навито парче близо до тавана. – Оставила си ги да се накъдрят! Съсипа ми апартамента, откакто си тук. Има влага навсякъде.

Изобщо не мислех, че вината беше моя. На много пъти отварях прозорците, преди тя да се прибере, за да проветря миризмата на дим.

– Погледни това, погледни – повика ме с жест тя, отвеждайки ме в кухнята и показвайки ми петната, които бях направила върху дъската за сушене от неръждаема стомана. Не можех да видя нищо. След това ме заведе в дневната, където – хубаво, признавам си, – имаше оголено място на килима, където бях изпуснала ютията. Страшно се бяхме измъчили, отстранявайки разтопения килим и от ютията. Каролайн не ми беше простила за петната като зелена плесен върху най-хубавата ѝ бяла риза. – Що се отнася до състоянието на стаята ти – бееше тя. – Заради теб похарчих хиляди за този апартамент, откакто се нанесе.

От това не можех да се измъкна, да обвиня съседите или хората от горния етаж. През следващите два дни не ми говореше. Тогава реших да се изнеса. Виждате ли, изобщо не беше заради някакъв тип. Не беше така, както си мислех, че ще стане.

Като че ли можех да си тръгна с непокътнат морален облик.

Е, това беше до най-последния момент.

Бях си събрала всичко и се сбогувах с Каролайн във всекидневната. Дори си мислех, че двете не бяхме чак толкова различни, защото всяка от нас по свой си начин обичаше да придава хубав блясък на нещата. Каза, че ѝ

било тъжно да ме види как си тръгвам, и аз точно любезничих за това как бихме могли да поддържаме връзка, когато забелязах, че очите ѝ се изцъклят и гледат към задния двор през мен. Така че се завъртях, за да видя какво беше толкова вълнуващо през прозореца. Навън се виждаше странната гледка на децата от горния етаж, които биеха кучето с камшик. Ужасът се разпространи към корема ми веднага щом го разпознах. Беше ми подарък, но го бях изхвърлила, понеже Сами си беше играл с него и му беше извадил върха.

– Е, не е мой, по дяволите! – чух жената да крещи отгоре. – Ще да е на онази от долния етаж, без съмнение. Остави го, Андреа!

Двоен ужас! Хлапето държеше плик със снимки, които също бях изхвърлила. На тях се помещаваше неоспоримото доказателство за купоните у Каролайн и по-точно – на кремавия диван на Каролайн.

– Тръгвам – казах.